

Ročník 2001

**ZBIERKA ZÁKONOV
ČESKÁ REPUBLIKA**

Čiastka 104

Rozoslaná dňa 2. augusta 2001

Cena 34,30 Kč

273

ZÁKON
zo dňa 10. júla 2001

o právach príslušníkov národnostných menšín a o zmene niektorých zákonov

PREAMBULA

Parlament Českej republiky ako demokratického a právneho štátu,
majúc na zreteli právo na národnostnú a etnickú identitu ako súčasť ľudských práv,
rešpektujúc identitu príslušníkov národnostných menšín ako jednotlivcov i skupiny
prejavujúcich sa najmä vlastnou kultúrou, tradíciami či jazykom,
majúc na zreteli vytváranie multikultúrnej spoločnosti a usilujúc sa o harmonické
spolužitie národnostných menšín s väčšinovým obyvateľstvom,
zaručujúc príslušníkom národnostných menšín právo na účinnú účasť v kultúrnom,
spoločenskom a hospodárskom živote a vo verejných záležitostiach, zvlášť tých, ktoré sa
týkajú národnostných menšín,
chrániac práva príslušníkov národnostných menšín v súlade s medzinárodnými
zmluvami o ľudských právach a základných slobodách, ktorými je Česká republika viazaná,
s Ústavou a s Listinou základných práv a slobôd,
sa uzniesol na tomto zákone Českej republiky:

**ČASŤ PRVÁ
O PRÁVACH PRÍSLUŠNÍKOV NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN**

HLAVA 1
ÚVODNÉ USTANOVENIA

§ 1
Predmet úpravy

(1) Tento zákon upravuje práva príslušníkov národnostných menšín a pôsobnosť
ministerstiev, iných správnych úradov a orgánov územných samosprávnych celkov (ďalej len
"orgány verejnej správy") vo vzťahu k nim.

(2) Ustanovenia osobitných právnych predpisov, ktoré upravujú práva príslušníkov
národnostných menšín, nie sú týmto zákonom dotknuté.

§ 2
Vymedzenie základných pojmov

(1) Národnostná menšina je spoločenstvo občanov Českej republiky žijúcich na území
súčasnej Českej republiky, ktorí sa odlišujú od ostatných občanov spravidla spoločným
etnickým pôvodom, jazykom, kultúrou a tradíciami, tvoria početnú menšinu obyvateľstva
a zároveň prejavujú vôľu byť pokladaní za národnostnú menšinu za účelom spoločného

úsilia o zachovanie a rozvoj vlastnej svojbytnosti, jazyka a kultúry a zároveň za účelom vyjadrenia a ochrany záujmov ich spoločenstva, ktoré sa historicky utvorilo.

(2) Príslušníkom národnostnej menšiny je občan Českej republiky, ktorý sa hlási k inej ako českej národnosti, a prejavuje želanie byť pokladaný za príslušníka národnostnej menšiny spolu s ďalšími, ktorí sa hlásia k tej istej národnosti.

HLAVA II

PRÁVA PRÍSLUŠNÍKOV NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN

§ 3

Výkon práv príslušníkov národnostných menšín

(1) Príslušníkom národnostných menšín sa zaručuje jednotlivo alebo spoločne s inými príslušníkmi národnostnej menšiny výkon ich práv stanovených týmto zákonom, osobitnými právnymi predpismi či medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách, ktorými je Česká republika viazaná.

(2) Výkon práv príslušníkov národnostných menšín nesmie byť obmedzovaný alebo znemožňovaný.

§ 4

Slobodná voľba príslušnosti k národnostnej menšine

(1) Z príslušnosti k národnostnej menšine nesmie nikomu vzísť žiadna ujma.

(2) Orgány verejnej správy nevedú evidenciu príslušníkov národnostných menšín. Získavanie, spracovávanie a používanie osobných údajov vzhľadom na príslušnosť k národnostnej menšine sa riadi ustanoveniami osobitných právnych predpisov.¹⁾ Údaje o prihlásení sa k národnosti získané týmito orgánmi pri sčítaní ľudu alebo podľa iného osobitného zákona, ktoré umožňujú určenie príslušnosti k národnostnej menšine, nesmú byť použité na iný účel, než na aký boli zhromaždené a uložené, a po štatistickom spracovaní musia byť zničené.

§ 5

Právo na združovanie príslušníkov národnostnej menšiny

Príslušníci národnostnej menšiny sa môžu združovať v národnostných združeniach i v politických stranách a v politických hnutiach za podmienok a spôsobom stanoveným osobitnými právnymi predpismi.²⁾

§ 6

Právo účasti na riešení záležitostí týkajúcich sa národnostnej menšiny

(1) Príslušníci národnostných menšín majú právo na aktívnu účasť v kultúrnom, spoločenskom a hospodárskom živote a vo verejných záležitostiach, najmä však tých, ktoré sa týkajú národnostných menšín, ktorých príslušníkmi sú, a to na úrovni obce, kraja aj na celoštátnej úrovni.

(2) Právo podľa odseku 1 vykonávajú príslušníci národnostných menšín predovšetkým prostredníctvom výborov pre národnostné menšiny, zriaďovaných podľa osobitných právnych predpisov,³⁾ a Rady vlády pre národnostné menšiny (ďalej len "Rada").

(3) Vláda zriaďuje ako svoj poradný a iniciatívny orgán pre otázky týkajúce sa národnostných menšín a ich príslušníkov Radu. V jej čele stojí člen vlády.

(4) Členmi Rady sú zástupcovia národnostných menšín a zástupcovia orgánov verejnej moci s tým, že najmenej polovicu členov Rady tvoria zástupcovia národnostných menšín, ktorí boli navrhnutí združeniami príslušníkov národnostných menšín.

(5) Do pôsobnosti Rady patrí

- a) zabezpečovať prípravu opatrení vlády, ktoré sa týkajú práv príslušníkov národnostných menšín v Českej republike,
- b) vyjadrovať sa k návrhom zákonov, k návrhom nariadení vlády a k opatreniam týkajúcim sa práv príslušníkov národnostných menšín pred ich predložením vláde,
- c) pripravovať pre vládu súhrnné správy o národnostnej situácii na území Českej republiky,
- d) pripravovať pre vládu alebo pre ministerstvá či iné správne úrady odporúčania na zabezpečenie potrieb príslušníkov národnostných menšín najmä v oblastiach školstva, kultúry a médií, používania materinského jazyka, spoločenského a kultúrneho života,
- e) spolupracovať s orgánmi územných samosprávnych celkov pri praktickom zabezpečovaní národnostnej politiky štátu,
- f) navrhovať rozdeľovanie finančných prostriedkov vynakladaných zo štátneho rozpočtu na podporu aktivít príslušníkov národnostných menšín.

(6) Podrobnosti o zložení Rady, spôsobe menovania členov Rady a o činnosti Rady stanovuje štatút Rady, ktorý schvaľuje vláda.

§ 7

Právo na používanie mena a priezviska v jazyku národnostnej menšiny

Príslušníci národnostných menšín majú právo na používanie svojho mena a priezviska v jazyku národnostnej menšiny za podmienok stanovených osobitným právnym predpisom.⁴⁾

§ 8

Právo na viacjazyčné názvy a označenia

(1) Príslušníci národnostných menšín, ktoré tradične a dlhodobo žijú na území Českej republiky, majú právo, aby názov obce, v ktorej žijú, názvy jej častí, ulíc, iných verejných priestranstiev, označenia budov verejnej správy a volebných miestností, boli uvedené aj v jazyku národnostnej menšiny.

(2) Podmienky pre výkon práva podľa odseku 1 a spôsob uvádzania viacjazyčných názvov a označení stanovuje osobitný právny predpis.⁵⁾

§ 9

Právo na používanie jazyka národnostnej menšiny v úradnom styku a pred súdmi

Príslušníci národnostných menšín, ktoré tradične a dlhodobo žijú na území Českej republiky, majú právo na používanie jazyka národnostnej menšiny v úradnom styku a pred súdmi. Podmienky pre výkon tohto práva upravujú osobitné právne predpisy.⁶⁾

§ 10

Právo na používanie jazyka národnostnej menšiny vo veciach volebných

Za podmienok stanovených osobitnými právnymi predpismi⁷⁾ majú príslušníci národnostných menšín, ktoré tradične a dlhodobo žijú na území Českej republiky, právo na zverejnenie oznámenia o čase a mieste konania volieb a na ďalšie informácie pre voliča v jazyku národnostných menšín.

§ 11

Právo na vzdelávanie v jazyku národnostnej menšiny

(1) Príslušníci národnostných menšín, ktoré tradične a dlhodobo žijú na území Českej republiky, majú právo na výchovu a vzdelávanie vo svojom materinskom jazyku v školách,

predškolských zariadeniach a školských zariadeniach za podmienok, ktoré stanovujú osobitné právne predpisy.⁸⁾

(2) Príslušníci národnostných menšín podľa odseku 1 môžu za podmienok stanovených osobitnými právnymi predpismi⁸⁾ zriaďovať

- a) súkromné školy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny alebo s výukou jazyka národnostnej menšiny ako vyučovacieho predmetu,
- b) súkromné predškolské zariadenia a súkromné školské zariadenia.

§ 12

Právo na rozvoj kultúry príslušníkov národnostných menšín

(1) Príslušníci národnostných menšín majú právo na zachovanie a rozvíjanie svojho jazyka, kultúry a tradícií a na ich rešpektovanie.

(2) Štát vytvára podmienky pre zachovanie a rozvoj kultúry, tradícií a jazykov príslušníkov národnostných menšín, ktoré tradične a dlhodobo žijú na území Českej republiky; podporuje predovšetkým programy zamerané na divadlá, múzeá, galérie, knižnice, dokumentačnú činnosť a ďalšie aktivity príslušníkov národnostných menšín. Za tým účelom poskytuje dotácie zo štátneho rozpočtu; podmienky a spôsob poskytovania dotácií stanovuje vláda nariadením.

§ 13

Právo na rozširovanie a prijímanie informácií v jazyku národnostnej menšiny

(1) Príslušníci národnostných menšín majú právo na rozširovanie a prijímanie informácií v jazyku svojich národnostných menšín.

(2) Štát podporuje pre zachovanie a rozvoj kultúry, tradícií a jazykov vydávanie periodickej i neperiodickej tlače vydávanej v jazykoch národnostných menšín, ktoré tradične a dlhodobo žijú na území Českej republiky, a rozhlasové a televízne vysielanie v jazykoch národnostných menšín, ktoré tradične a dlhodobo žijú na území Českej republiky. Za týmto účelom poskytuje dotácie zo štátneho rozpočtu; podmienky a spôsob poskytovania dotácií stanovuje vláda nariadením.

(3) Vytváranie a šírenie rozhlasových a televíznych programov vo vzťahu k príslušníkom národnostných menšín u prevádzkovateľov zo zákona stanovujú osobitné právne predpisy.⁹⁾

ČASŤ DRUHÁ

Zmena zákona o priestupkoch

§ 14

Zákon č. 200/1990 Zb. o priestupkoch v znení zákona č. 337/1992 Zb., zákona č. 344/1992 Zb., zákona č. 359/1992 Zb., zákona č. 67/1993 Zb., zákona č. 290//1993 Zb., zákona č. 134/1994 Zb., zákona č. 82/1995 Zb., zákona č. 237/1995 Zb., zákona č. 279/1995 Zb., zákona č. 289/1995 Zb., zákona č. 112/1998 Zb., zákona č. 168/1999 Zb., zákona č. 360/1999 Zb., zákona č. 29/2000 Zb., zákona č. 121/2000 Zb., zákona č. 132/2000 Zb., zákona č. 151/2000 Zb., zákona č. 258/2000 Zb., zákona č. 361/2000 Zb., zákona č. 370/2000 Zb., nález Ústavného súdu č. 52/2001 Zb., zákona č. 164/2001 Zb., zákona č. 254/2001 Zb., zákona č. 265/2001 Zb. a zákona č. 274/2001 Zb., sa mení takto:

1. V § 49 sa na konci odseku 1 bodka nahrádza čiarkou a dopĺňujú sa písmená d) a e), ktoré znejú:

- “d) obmedzuje alebo znemožňuje príslušníkovi národnostnej menšiny výkon práv príslušníkov národnostných menšín,

- e) spôsobuje inému ujmu pre jeho príslušnosť k národnostnej menšine alebo pre jeho etnický pôvod, pre jeho rasu, farbu pleti, pohlavie, sexuálnu orientáciu, jazyk, vieru alebo náboženstvo, pre jeho politické alebo iné zmýšľanie, členstvo alebo činnosť v politických stranách alebo politických hnutiach, odborových organizáciách alebo iných združeníach, pre jeho sociálny pôvod, majetok, rod, zdravotný stav alebo pre jeho stav manželský alebo rodinný.”

2. V § 49 odseku 2 sa za slovami “1 000 Kč” spojka “a” nahradzuje čiarkou a na konci textu sa dopĺňujú slová “a za priestupok podľa odseku 1 písm. d) a e) pokutu do 5 000 Kč”.

ČASŤ TRETIA

Zmena zákona o obciach

§ 15

Zákon č. 128/2000 Zb. o obciach (obecné zriadenie) sa mení takto:

1. V § 29 ods. 2 sa číslica “20” nahradzuje číslicou “10” a číslica “50” sa nahradzuje číslicou “40”.

2. V § 117 ods. 3 vete prvej sa číslica “15” nahradzuje číslicou “10”, na konci vety druhej sa bodka nahradzuje bodkočiarkou a dopĺňuje sa text “vždy však príslušníci národnostných menšín musia tvoriť najmenej polovicu všetkých členov výboru”.

ČASŤ ŠTVRTÁ

Zmena zákona o krajoch

§ 16

V § 78 ods. 2 zákona č. 129/2000 Zb. o krajoch (krajské zriadenie) sa číslica “10” nahradzuje číslicou “5”, slová “k rovnakej národnosti inej ako českej” sa nahradzujú slovami “k národnosti inej ako českej” a na konci vety druhej sa bodka nahradzuje bodkočiarkou a dopĺňuje sa text “vždy však príslušníci národnostných menšín musia tvoriť najmenej polovicu všetkých členov výboru”.

ČASŤ PIATA

Zmena zákona o hlavom meste Prahe

§ 17

§ 78 ods. 2 zákona č. 131/2000 Zb. o hlavom meste Prahe sa vo vete prvej číslica “15” nahradzuje číslicou “5”, na konci vety druhej sa bodka nahradzuje bodkočiarkou a dopĺňuje sa text “vždy však príslušníci národnostných menšín musia tvoriť najmenej polovicu všetkých členov výboru”.

ČASŤ ŠIESTA

Zmena zákona o voľbách do zastupiteľstiev v obciach

§ 18

V § 31 zákona č. 152/1994 Zb. o voľbách do zastupiteľstiev v obciach a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov sa dopĺňuje odsek 3, ktorý vrátane poznámky pod čiarou č. 10a) znie:

“(3) V obci, v ktorej sa zriaďuje výbor pre národnostné menšiny podľa osobitného zákona, ^{10a)} sa vyhláška podľa odsekov 1 a 2 vydá aj v jazyku príslušnej národnostnej menšiny.

^{10a)} § 117 ods. 3 zákona č. 128/2000 Zb. o obciach (obecné zriadenie) v znení zákona č. 273/2001 Zb.”

ČASŤ SIEDMA

Zmena zákona o voľbách do zastupiteľstiev krajov

§ 19

V § 27 zákona č. 130/2000 Zb. o voľbách do zastupiteľstiev krajov a o zmene niektorých zákonov sa dopĺňa odsek 3, ktorý vrátane poznámky pod čiarou č. 18a) znie:

“(3) V kraji, v ktorom sa zriaďuje výbor pre národnostné menšiny podľa osobitného zákona ^{18a)}, sa oznámenie podľa odsekov 1 a 2 zverejní aj v jazyku príslušnej národnostnej menšiny.

^{18a)} § 78 ods. 2 zákona č. 129/2000 Zb. o krajoch (krajské zriadenie) v znení zákona č. 273/2001 Zb.”

ČASŤ ÔSMA

ÚČINNOSŤ

§ 20

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Klaus v.r.

Havel v.r.

v.z. Špidla v.r.

-
- 1) Zákon č. 101/2000 Zb. o ochrane osobných údajov a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
 - 2) Zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 424/1991 Zb. o združovaní v politických stranách a v politických hnutiach v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 220/1999 Zb. o priebehu základnej alebo náhradnej služby a vojenských cvičení a o niektorých právnych pomeroch vojakov v zálohe.
Zákon č. 221/1999 Zb. o vojakoch z povolania v znení zákona č. 155/2000 Zb.
 - 3) Zákon č. 128/2000 Zb. o obciach (obecné zriadenie) v znení zákona č. 273/2001 Zb.
Zákon č. 129/2000 Zb. o krajoch (krajské zriadenie) v znení zákona č. 273/2001 Zb.
Zákon č. 131/2000 Zb. o hlavnom meste Prahe v znení neskorších predpisov.
 - 4) Zákon č. 301/2000 Zb. o matrikách, mene a priezvisku a o zmene niektorých súvisiacich zákonov.
 - 5) Zákon č. 128/2000 Zb. v znení zákona č. 273/2001 Zb.
 - 6) § 18 zákona č. 99/1963 Zb., občiansky súdny poriadok, v znení zákona č. 30/2000 Zb.
§ 7 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch.

§ 2 zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom súdnom riadení (trestný poriadok) v znení neskorších predpisov.

§ 33 zákona č. 182/1993 Zb. o Ústavnom súde.

§ 12 zákona č. 563/1991 Zb. o účtovníctve.

§ 46a zákona č. 202/1990 Zb. o lotériách a iných podobných hrách v znení zákona č. 149/1998 Zb.

§ 3 zákona č. 337/1992 Zb. o správe daní a poplatkov v znení zákona č. 35/1993 Zb. a zákona č. 255/1994 Zb.

- 7) Zákon č. 152/1994 Zb. o voľbách do zastupiteľstiev v obciach a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 130/2000 Zb. o voľbách do zastupiteľstiev krajov a o zmene niektorých zákonov v znení zákona č. 273/2001 Zb.
Zákon č. 247/1995 Zb. o voľbách Parlamentu Českej republiky v znení neskorších predpisov.
- 8) Zákon č. 76/1978 Zb. o školských zariadeniach v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 29/1984 Zb. o sústave základných škôl, stredných škôl a vyšších odborných škôl (školský zákon) v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 564/1990 Zb. o štátnej správe a samospráve v školstve v znení neskorších predpisov.
- 9) Zákon č. 483/1991 Zb. o Českej televízii v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 484/1991 Zb. o Českom rozhlase v znení neskorších predpisov.